

Desiaty snem KDH

(1997)

*Vážení hostia nášho snemu,
milé delegátky, milí delegáti!*

Srdečne vás vítam na sneme Kresťanskodemokratického hnutia, ktorý sme tento rok zvolali do centra Šariša, do Prešova. Niektorí sme sem prišli po diaľnici od Košíc, iní serpentínami cez Branisko a ešte iní po cestách Východoslovenskej nížiny, ale všetci sme vedeli, že prichádzame do svojho mesta. Kresťanský demokrat je primátorom Prešova, klub KDH je najsilnejším v mestskom zastupiteľstve, v Prešove sa nazbieralo 25 tisíc podpisov pod petíciu za priamu voľbu prezidenta a podľa posledných prieskumov verejnej mienky v prešovskom kraji sme najsilnejšou politickou stranou. Keby už bol hotový tunel popod Branisko, počestný, prichádzajúci do Prešova od severu, by si mohol povedať: už vidno svetlo na konci tunela. Zatiaľ je ešte dosť takých, ktorí by to svetlo chceli udupať, zhasiť. A nešťítia sa žiadnych metód. Vo februári tohto roku sme mali v tejto istej hale svoje podujatie a museli sme ho prerušiť pre anonymný telefonát, že v hale je bomba. Štyritisíc účastníkov vydržalo v mraze a snehu vonku, kým polícia prehladala halu, ale podujatie sme úspešne dokončili. Hneď ďalší mesiac sme usporiadali míting v Bratislave: tam síce neprišiel anonymný telefonát, ale po skončení mítingu polícia našla v hale funkčnú bombu. Vykonávateľom týchto kriminálnych činov aj ich objednávateľom odiaľto

z Prešova odkazujeme: KDH sa nedá zastrašiť, niet takej sily, ktorá by odvrátila KDH od budovania slobodného, demokratického, bezpečného Slovenska.

Priklad východného Slovenska je v mnohom poučný pre celé Slovensko a osobitne pre KDH. Východné Slovensko je vzdialenejšie od západoeurópskych hospodárskych a dopravných centier než ostatné časti Slovenska. Z niekdajšieho hospodárskeho napojenia na bývalý Sovietsky zväz zostala iba jednosmerná preprava surovín. Nízke zahraničné investície si vyhľadávajú svojich partnerov najviac v Bratislave a na západnom Slovensku. Východné Slovensko má jednoducho ťažšie podmienky na svoj rozvoj než ostatné časti republiky. Napriek tomu je východné Slovensko dynamickým zdrojom iniciatívy v hospodárstve, v kultúre aj v politike pre celý štát. Prechádzka stredom Prešova, Košíc, Bardejova, Levoče a ďalších miest odhaľuje krásu, budovanú celými generáciami obyvateľov východného Slovenska. Východoslováci odjakživa nahradzovali menšie množstvo vonkajších zdrojov väčšou vzájomnou solidaritou, súdržnosťou širšej rodiny si pomáhajú vzájomne pri stavbe rodinných domov. Východniarska súdržnosť založená na rodine pôvode v obci či v regióne je na Slovensku príslovečná. Práve táto solidarita pomáha východnému Slovensku vyvážiť horšie podmienky v porovnaní so západom a lepšie využívať existujúce zdroje.

Solidarita je princíp, ktorý treba posilniť na celom Slovensku. Proti politike vytvárania a vyhľadávania nepriateľov postavíme politiku národnej a občianskej solidarity. Národná a občianska solidarita bude založená na dodržiavaní Ústavy a zákonov, ale aj na rešpektovaní tradičných hodnôt, ktoré sme zdedili od svojich predkov a ktoré sú také podobné tradičným hodnotám okolitých národov.

Od posledného snemu v Banskej Bystrici sme mali rozhodujúcu účasť na dvoch dôležitých politických iniciatívach – na petičnej akcii k priamej voľbe prezidenta a na vytvorení opozičnej volebnej koalície. Petícia za priamu voľbu prezidenta bola odpoveďou na útoky a spochybňovanie prezidenta republiky a pŕkusom o odvrátenie

ústavnej krízy, ktorá hrozí po skončení funkčného obdobia súčasného prezidenta. Priamo volený prezident bude silným ohnivkom nášho ústavného systému, bude požívať priamu politickú autoritu a nebude možné jeho funkciu spochybňovať, ako to robí súčasná vládna koalícia. Preto iniciatíva za priamu voľbu prezidenta je iniciatívou za posilnenie základov tohto štátu, jeho zvrchovanosti a vnútornej stability. Je to vlastenecké hnutie v najlepšom slova zmysle. Členovia a funkcionári KDH sa od samého začiatku veľmi aktívne zúčastnili na zbieraní podpisov za priamu voľbu. Vytvorili sme najhustejšiu sieť aktivistov za petíciu. Veľmi oceňujeme spoluprácu s aktivistami ďalších strán pri petičnej akcii. Vďaka oduševneniu občanov a aktivistov KDH a ďalších strán pri petičnej akcii, za krátky čas sme predložili prezidentovi republiky vyše pol milióna podpisov. Bola to doteraz najvyššia petičná akcia na Slovensku. Signatárom petície aj zberačom podpisov patrí aj z tohto miesta naša srdečná vďaka.

Aj keď sa referendum neuskutočnilo a zmena ústavy o priamej voľbe neprešla, podpisovanie petície nebolo zbytočné. Ukázalo vláde silu uvedomeľých vlastencov. Pol roka nemohla vláda unášať ľudí do zahraničia a montovať hanebné digitálne hodiny naproti prezidentskému palácu, pretože si musela lámať hlavu, ako čeliť petičnej akcii. Upevnila komunikáciu medzi opozičnými stranami a občanmi. V predstihu odhalila odhodlanie vlády prípadne aj zmariť hlasovanie občanov, ak by inak nedokázala odvrátiť svoju porážku. Je to pre nás veľmi poučné pred budúcimi parlamentnými voľbami. Zmarené referendum však bolo najmä rozhodujúcim podnetom na združenie opozičných strán a založenie Slovenskej demokratickej koalície.

Pri petičnej akcii sa vykryštalizovala spolupráca piatich politických strán, ktoré majú síce rozličné ideologické zameranie, ale sa zhodujú v krokoch potrebných na zachovanie demokracie na Slovensku, nastolenie sociálneho trhového hospodárstva a zlepšenie medzinárodného postavenia Slovenska. Nehovoriac o tom, že ak by sa nepodarilo udržať na Slovensku demokratický politický režim, utrpíme tým všetci rovnako. Vytvorenie SDK verejnosť privítala

a hneď po svojom vytvorení zaujala SDK prvé miesto v prieskumoch verejnej mienky. Drží sa stabilne na úrovni 32% s nárastom 6 a viac – pred druhým HZDS. Pritom SDK má ešte potenciál rastu a realistická politická línia umožňuje SDK vstupovať po voľbách do ďalších spojenectiev. Vznik SDK nám vytvoril reálne predpoklady vyhrať voľby a umožnil nám zvoliť pre tento snem heslo, ktoré vidíte za mnou. Sme radi, že SDK prijala náš návrh, aby sa hovorcom SDK stal Mikuláš Dzurinda. Toto rozhodnutie zlepšilo politický profil SDK a Mikulášovi Dzurindovi želáme veľa úspechov v tejto funkcii.

Slovensko sa potrebuje vrátiť na cestu pokojnej a demokratickej politiky. Musíme si uvedomiť, že dedičstvo po súčasnej vláde bude ešte horšie než dedičstvo po komunistických vládach po novembri 1989. Budúca vláda zdedí hlboko deficitný štátny rozpočet, rozkradnutý bývalý štátny majetok a medzinárodne izolovaný štát. Vnútorňá a vonkajšia zadlženosť štátu vytvorí obrovský tlak na stabilitu meny. Organizovaný zločin, prepletený so štátnou správou, zanechá za sebou stav hlbokkej nedôvery občanov voči štátnym inštitúciám. Nová vláda bude mať k dispozícii minimálne materiálne zdroje na zabezpečenie okamžitej nápravy. Tým starostlivejšie bude musieť s nimi hospodáriť. Čím menej bude materiálnych zdrojov, tým väčšie budú požiadavky na budovanie sociálne spravodlivej spoločnosti. Iba v štáte, kde vládne sociálna spravodlivosť, možno apelovať na vlastenectvo občanov. Nová vláda bude chcieť, aj bude musieť apelovať na vlastenectvo, ale práve preto bude musieť sama ísť príkladom v bezúhonnosti a vo verejnej kontrolovanosti svojej činnosti. KDH pôjde do vlády s požiadavkou, aby členovia vlády každoročne zverejňovali svoj majetok a nepravdivé údaje o výške majetku členov vlády by mali za následok odchod z vlády. Nová vláda bude mať o 10% nižšie platy, než má súčasná vláda. Také prípady, ako bolo poskytnutie bytov z Fondu národného majetku členom vlády za neobyčajne výhodných podmienok, po voľbách nebudú možné.

Najdôležitejšou úlohou novej vlády bude rozprúdenie bytovej výstavby. Bytová výstavba klesla počas funkčného obdobia súčasnej vlády na 1/3 minimálneho potrebného množstva. Nedostatok bytov najmä pre mladých manželov sa výrazne podpisuje pod nepriaznivý demografický vývoj Slovenska. Tento trend treba zmeniť a nová vláda si bude musieť stanoviť výstavbu bytov za svoju prioritu číslo 1. Odborníci KDH na výstavbu majú pripravené opatrenia na urýchlenie výstavby bytov. Niektoré z nich už boli uverejnené v tlači. Nová vláda tvorí podmienky, aby už druhý rok od jej nástupu mohli štát, mestá a jednotliví stavebníci postaviť spolu najmenej 18 tisíc bytov ročne. Po novembri 1989 sme kritizovali panelové sídliská, vytvárajúce uniformný ráz našich miest. Kritika bola oprávnená iba v takom prípade, ak my dokážeme postaviť najmenej rovnaké množstvo bytov, ale lepšej kvality.

Ďalšou výraznou úlohou novej vlády bude boj proti zločinu. Organizovaná kriminalita nadobudla za súčasnej vlády obľudné rozmery. Prípady banskobystrického podniku Drukos a jeho majiteľa, ktorý sa pred hrozbami mafie musel ukryť na neznáme miesto a odovzdať svoj majetok Biskupskému úradu, je iba vrcholom ľadovca. Bandy zločincov bez strachu terorizujú občanov, pretože samotné vládne orgány využívajú ich služby. Ako môže vláda a Ministerstvo vnútra SR bojovať proti organizovanému zločinu, keď Slovenská informačná služba mala účasť na únose mladého Kováča a vražde Róberta Remiáša? Tlač otvorene píše, že nádejný vedúci volebnej kampane HZDS a donedávna minister dopravy mal styky so šéfom košického podsvetia, nedávno zavraždeným Róbertom Holubom. Policajní dôstojníci poznajú hlavných páchatelov organizovanej kriminality, ale nemajú možnosť proti nim zasiahnuť. Nová vláda dosadí do vedúcich funkcií v policajnom zbore dôstojníkov, ktorí sa veľmi rýchlo porátajú s podsvetím. Slovensko prestane byť rajom kriminálnych skupín a miestom uplatňovania bojových skúseností vyslúžilých vojakov z okrajových európskych bojísk. Podnikatelia

budú môcť pokojne riadiť svoje podniky, pretože nech by sa vyskytol čo len jeden prípad vymáhania výpalného!

V jednej oblasti si Slovensko osobitne nemôže dovoliť provinciálnu politiku a provinciálnych politikov, a to je medzinárodné postavenie. Približovanie k Európskej únii a budúce členstvo v nej má pre Slovensko doslova existenčný význam. Súčasná vláda vzdaluje Slovensko od Európskej únie a tento trend musíme zásadným spôsobom obrátiť. Zaradovanie menšieho celku do väčšieho vždy vyvoláva obavy, podozrievanie a snahu o oddalovanie rozhodnutia. Práve my, Kresťanskodemokratické hnutie, musíme rozptylovať prípadné obavy, pretože cez naše sesterské strany máme už dôverný pohľad na fungovanie Európskej únie. Aj menšie štáty ako je Slovensko, napríklad Luxembursko alebo Írsko, si nielenže v Európskej únii zachovali svoju identitu, ale ju posilnili a zároveň získali veľký priestor v Európskej únii na uplatnenie svojich ľudí, svojho hospodárstva, svojej kultúry. Vláda s účasťou KDH veľmi rýchlo splní politické požiadavky na členstvo v Európskej únii a privedie Slovensko k účasti na rokovaní o členstve.

Vážení snem!

Budeme teraz dva dni rozprávať o politike KDH, ale nezabúdajme, že politika je druhoradá, a prvoradá sú ľudia. Politika je iba prostriedkom na zlepšovanie života ľudí. Politické plány niekedy vyjdú, niekedy nevyjdú, ale ľudia tu zostávajú a o nich sa budeme môcť vždy oprieť. A preto prvé miesto v našej politike má rodina. Rodina pripravuje ľudí pre spoločnosť, a ak ich pripraví dobre, budú spoločnosť povznášať, ak ich pripraví zle, spoločnosť môže iba naprávať, čo sa jej nie vždy podarí. Zákony, daňový systém a verejné pôsobenie budeme upriamovať na zlepšenie postavenia rodiny.

Stále sa nám nedarí dostatočne oceniť v našom hnutí a v spoločnosti ako celku – ženy. Ženy znášajú dvojaké zaťaženie, v práci a v domácnosti, ale stále ešte málo spolurozhodujú v štáte aj v našom hnutí, aj keď v uplynulom období 18% Predsedníctva KDH

tvorili ženy. Viac poslankýň v budúcom parlamente nech je naším interným záväzkom. Tieto potom spolu s celým klubom KDH budú navrhovať a schvalovať zákony, ktoré zlepšia aspoň pracovné podmienky žien.

No a mládeži ponúkame dobrodružstvo účasti na budovaní slobodného, sebavedomého a európskeho Slovenska. Teší nás, že Kresťanskodemokratická mládež Slovenska je spoločensko-politickou mládežníckou organizáciou s najväčšou členskou základňou. Mládež sa vyznamenala v novembri 1989 a mládeži pripomíname, že sme jedinou politickou stranou na Slovensku, ktorá vznikla v revolúcii a doteraz nesie jej ideály. To dedičstvo chceme odovzdať.

Na všetky nastávajúce úlohy sme dobre pripravení. Za minulý rok sme dosiahli najvyššiu členskú základňu vôbec – 28 265 platiacich členov, najväčší počet klubov – 1100. Máme známych odborníkov, máme parlamentné aj vládne skúsenosti a sme medzinárodne uznávaní. Dokonca aj svoje vnútorné konflikty sme dokázali riešiť kultúrne, podľa stanov a pri zachovaní základnej jednoty. Budeme tieto vlastnosti potrebovať. Na Slovensku vrcholí zápas o strategické smerovanie krajiny. Tento zápas chceme rozhodnúť v prospech príslušnosti k západnej, kresťanskej civilizácii, s jej úctou k ľudským právam, demokratickému zriadeniu, pracovitosti ľudí, ochrane menšín a láske k blížnym.

K tomu nech nám Pán Boh pomáha!

Prešov 22. novembra 1997